

פחד דוד

עלון שבועי בעניי פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 576

משכיל לדוד

פרשת ראה

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

יש תאוה ויש תאוה

"וַתֵּת הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תְּאוֹה נַפְשְׁךָ בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן וּבִיַּיִן וּבַשֶּׂכֶר וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאַלךְ נַפְשְׁךָ" (דברים יד. כו).

לאחר שהאדם טרח ויגע בשדהו בעשר אצבעותיו, וזכה לראות את פרי תבואתו, מצוה אותו התורה (שם כ"ב) "עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה". מוטל עליו לעשר את הפירות במעשר שני ולהעלותם לעיר הקודש, ולאכלם שם בקדושה ובטהרה. ואם קשתה עליו הדרך להעלות את כל הפירות, מותר לו לפדותם, ואת כסף הפדיון יעלה לירושלים ויקנה בו מאכל ומשקה. והתורה מפרטת כיצד היא צורת האכילה "ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך". כלומר, מותר לו לאכול את פדיון המעשר בהנאה מרובה ובתאוה גדולה, כלשון הפסוק "בכל אשר תאוה נפשך". והדבר תמוה מאוד, שהרי זו דרכה של תורה. בדרך כלל התורה מבקשת מן האדם להיזר ממתאוות העולם ולהתרחק מהם, שמא חלילה ישקע בהם ויימשך אחריהם. ואמרו; עד שיתפלל האדם שייכנסו דברי תורה בתוך מעיו, יתפלל שלא יכנסו אכילה ושתייה יתירה בתוך מעיו. והכתוב אומר (ויקרא י"ט ב') "קדושים תהיו", ודרשו חז"ל; פרושים תהיו. כלומר שהאדם צריך לפרוש מהתאוות העולם ומתאוותיו ולהסתפק במועט, ואסור לו להתפתות אחר אכילה ושתייה מרובים. וזה לשון בעל ה"מסילת ישרים" (פרק י"ג) כי הנה אין לך תענוג עולמי, אשר לא ימשוך אחריך איזה חטא בעקבו. דרך משל המאכל והמשתה כשנזקקו מכל איסורי אכילה, הנה מותרים הם. אמנם מילוי הכרס מושך אחריך פריקת עול. ומשתה היין מושך אחריך הזנות ושאר דברים רעים. כל שכן שבהיות האדם מרגיל עצמו לשקוע באכילה ושתייה, הרי בזה מסיר עצמו מן העבודה ומן התורה והתפילה. וזו הייתה דרכם בקודש של כל צדיקי הדורות. וזכר אני את אדוני אבי מורי עטרת ראשי, רבנו משה אהרן פינטו זיע"א, אשר כל ימי חייו הסתפק במועט והתרחק מאוד מן התאוות. הוא היה נזהר מאוד שלא להתענג במאכלים מיוחדים הערבים לחיך. די היה לו בלחם צר ומים לחץ, ופעמים שהיה ממעיט מכבודו והיה אוכל רק משיירי הסעודה שנותרו על השולחן. כי באמת זוהי הדרך הנכונה להשגת מעלות התורה והיראה. והנה כאן לפתע התורה מורידה כביכול מן האדם את רסן התאוות, ובכך מתירה לו להרבות באכילה ושתייה. והיא מבקשת הימנו לאכול את פדיון המעשר בהנאה מרובה ובחשק רב, והשאלה הנשאלת

היא מדוע, היכן נעלמה אותה הסתפקות במועט?

וכך הוא פשר הדבר; אדם שיש לו בשדהו תבואות לרוב, ובחסידי שמים שלח לו הקב"ה ברכה בעמלו, כמובן שפדיון המעשר שני שלו מסתכם בסכומי עתק ומוטל עליו להשתמש בכל הפדיון שברשותו בירושלים כדי לאכול ולשמוח בכל מאכל ומשתה, ולהתענג בכל אשר יחפוץ. ואת הנותר עליו לחלק לעניי העיר ירושלים. אולם אליה וקוץ בה, מעשה זה מהווה סכנה נוראה לרוחניותו, כי בראותו את העושר הרב שחננו ה' הרי יתכן שמא יפול חלילה ברשת הגאווה ויאמר לעצמו "כחי ועצמי ידי עשה לי את החיל הזה" ואז ישכח הוא חלילה את ה' יתברך. לכן מדגישה התורה (שם כ"ו) "ואכלת שם לפני ה' אלהיך ושמחת אתה וביתך", כל השמחה באכילת מעשר שני תהא לכבוד ה' יתברך ולא חלילה כדי להרבות את כבודו ומעמדו בעיני הסובבים, והמטרה תהא להרבות כבוד שמים. ובשעה שהוא אוכל ישים את שכנית ה' לגד עיניו בבחינת "שוויית ה' לנגדי תמיד" וזהו "ואכלת לפני ה' א-להיך", כל אכילתך תהא לפני ה' ולכבודו יתברך. ועל האדם לזכור בכל עת כי "ה' א-להיך הוא הנותן לך כח לעשות חיל", וכל הברכה באה לו מיזו הפתוחה והרחבה של הקב"ה ומה לו כי יתגאה.

ואם אכן זכה לאכול כך את המעשר בקדושה ובטהרה, כששכנית ה' מצויה לנגד עיניו והוא מתענג באכילתו בכוונה הראויה ובמחשבה נכונה, כשכל מטרתו היא אך ורק לשם ה' יתברך ולא כדי לגדל את מעמדו וכבודו בעיני רואיו, הרי שאכילה זו עם כל התאוה שבה, לא זו בלבד שלא תורידהו מדרגתו הרוחנית - אלא אדרבה אכילת קודש היא זו וכאכילת הקדשים תחשב לו. ועל ידה יזכה לעלות עוד במעלות הקודש ולהתרומם בטהרת נפשו, וככל שיוסיף באכילה קדושה זו, יתרומם עוד ויתעלה ברוחניות.

ומן הטעם הזה הותר לאדם לענג את גופו בשבתות ובימים טובים, ולהרבות בהם באכילה ושתייה יתירה. כי גם אכילה זו הינה אכילת קודש ונחשבת לאדם כאכילת הקרבנות. ותוספת האכילה תיחשב לו למצווה רבה, אולם כל זאת בתנאי שכוונתו היא אכן לשם שמים ולכבוד ה' יתברך. ומכאן תוכחה מגולה שבסעודות קדושות אלו על האדם להיזהר מאוד לבל יגרר חלילה לשחוק ולקלות ראש. ואם חלילה הותרה הרצועה והוא התנהג בגסות הרוח או שמא לאחר אכילה ושתייה מרובה נפלה עליו תרדמה והפסיד בכך את ברכת המזון, כמובן שאכילה זו אינה נחשבת לו לאכילת מצווה, כי איך תעלה סעודתו לריח ניחוח לה' יתברך, במידה ואכל ושתה מבלי לברך ברכת המזון כראוי.

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

הילולא דצדיקיא

- כז - רבי יהודה משה פתייה, מו"ס בית לחם יהודה
- כח - רבי אברהם חיים עדס
- כט - רבי שמואל סלנט, רבה של ירושלים
- ל - רבי חנוך הניך מאלסעק
- א - רבי שמואל די אבילא
- ב - רבי אהרן חסון
- ג - רבי אליהו מאנסאני, תלמיד אוה"ח הקדוש

פרשת ראה כ"ז אב תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע	
18:36	18:51	18:52	הדלקת נרות
19:47	19:49	19:48	מוצאי שבת
20:26	20:32	20:32	רבינו תם

אמרי חכמים

על מסיתים ועיתונים

"לא תשמע אל דברי הנביא ההוא או אל זולם הזלום ההוא."
(דברים יג. ז.)

דורות על גבי דורות, התמודדו בקרב הקהילות היהודיות בגלי הסתה כנגד התורה וחכמיה. כר נרחב להפצת הכפירה בבורא העולם, שימשו הספרים החיצוניים, כתבי המינים והמשכילים שמשכו אחריהם צעירים ומתבגרים. לא פלא אפוא, שחכמי התורה בכל דור ודור קדשו מלחמה כנגד אותם ספרים וכתבי עת, ואף בימינו כנגד עיתונים שאין רוח חכמים נוחה מהם.

הגאון רבי דוד ביסטרף זצ"ל, ראש הישיבה במילכדארף, סיפר פעם לתלמידיו, שבימי בחרותו היתה לו נטיה לקרוא בספרים חיצוניים. אך היות שלמד אצל החתם סופר, שהטיל חרם על קריאת ספרים חיצוניים, נמנע רבי דוד מלקרוא בהם. הוא השקיע את כל מעייניו בלימוד התורה, והיה מהתלמידים המצטיינים בישיבה. באחד הלילות, נשאר רבי דוד ער בחדרו, אף אחד מחבריו לא נכח במקום. נכנס בו היצר הרע וחשב בלבו, שהנה יש לפניו הזדמנות בלתי חוזרת להציץ בספרים האסורים. הוא שלף מפניה מוצנעת את אחד מהספרים, והחל קורא בו. אך לפתע נגלתה לעיניו דמות אדם ורומח בידו. המראה המאיים הבעיתי, ומרוב פחדו השליך את הספר מידו.

כעבור רגעים ספורים כשנרגע מבהלתו, המשיך היצר הרע לבעור בקרבו ולהסיתו - היתכן שבחור מבין וחכם כמוהו, ישית לבו לחזיונות שוא ולדמיונות תעתועים! לאחר היסוסים ולבטים נטל את הספר וקרא בו, ואז חזר ונשנה החזיון לנגד עיניו. האדם המאיים עם הרומח בידו עמד בסמוך אליו ממש. רתת וחלחלה אחזו בו. באימה גדולה סגר את הספר והטמינו במקומו. ובעודו רועד מפחד, קרא קריאת שמוע ועלה על יצועו.

למחרת, כך מסופר בספר "זכרון למשה", לא יכל רבי דוד להתרכז בתלמודו, ואף לא התפלפל בשיעור כדרכו.

כשסיים החתם סופר את השיעור היומי, פנה למאות התלמידים שנכחו בהיכל הישיבה, ואמר: "רבנות, מזה זמן רב לא דברנו אודות החרם נגד לימוד חכמות חיצוניות, ועתה נדבר מעט בענין". מיד פתח פיו בחכמה, והסביר לשומעים את תוקף וחומרת האיסור. החתם סופר סיים באומרו: "דעו לכם, שהמלה 'חרם' בהיפוך אותיות הנה 'ריחם'. מאן דעבר אהאי, נידון בהאי!", ותיכף אמר קדיש.

מאות בני הישיבה עמדו משתאים, מבלי לדעת על מה ולמה מוצא החתם סופר לנחוצ לדבר בענין. ברם, היחידי, שידע והבין שבגינת התחוללה כל הסערה, היה רבי דוד, שהשכיל להפיק את הלקח המתאים ממסר ברור שכזה.

בזכות הקבלה

תלמידו של המשגיח הגדול רבי אליהו לאפיאן זצ"ל סיפר מעשה מופלא (בספר "לשכנו תדרשו"), על אחד מבחורי הישיבה שהיה נגוע בקריאת עיתונים ושאר

ספרים חיצוניים. הדבר נודע לרבי אליהו לאפיאן, אשר קרא לבחור והוכיחו על הנהגתו הפסולה, ודרש ממנו שיבטיח לו בתקיעת כף, שתקופה מסוימת לא יקרא בעיתונים וכיוצא בהם.

הבחור נתקשה לקבל על עצמו קבלה בצורה כל כך חמורה, וביקש שתנתן לו ארכה לעיין בדבר. ר' אליהו נענה לו, והמתין לתשובתו. ברם, הבחור לא הגיע בזמן הקצוב. רבי אליהו קרא לו, ובקול חוצב להבות אש נשא באזניו דרשה נוראה בחומר הענין, עד שזעזע את לב הבחור, וקיבל עליו את הדבר בתקיעת כף. כשפגה תוקפה של הקבלה, דרש רבי אליהו מהבחור שיחדשה עד ליום הכפורים. הלה הסכים ועמד בהתחייבותו. בערב יום הכפורים זימן רבי אליהו את הבחור, וביקשו להתחייב שלא לקרוא עיתונים לתקופה נוספת. ענה לו הבחור, שרצונו לשקול את הענין. אבל בגלל טרדות היום, שכח להיכנס למשגיח ולומר לו את החלטתו.

בליל יום הכפורים, לאחר תפילת ערבית, בשעה שהציבור אמרו את "שיר היחוד", עבר רבי אליהו בישיבה, וקרא לבחור שיצא אתו החוצה. כשאימת הדין נסוכה על פניו, החל ר' אליהו לדבר עם הבחור דברים קשים בענין. בו במקום קיבל עליו הבחור לחדש את הקבלה עד לחג השבועות.

בניתיים, נסע רבי אליהו לאמריקה. וכשהגיע חג השבועות, הרגיש הבחור ששהה בישיבה, רגשי קודש נפלאים, ורצון כביר לחדש את הקבלה גם ללא עזרתו ושכנועו של רבי אליהו. כשחזר המשגיח לישיבה, קרא לבחור ואמר לו בזו הלשון: "כשהייתי באמריקה והגיע הזמן הקצוב, לא ידעתי מה לעשות. הרי אני שם ואתה כאן, ומה יהיה עם הקבלה שלך? מקוה אני שאתה ממשיך באותה הנהגה טובה". והוסיף המספר ואמר, שהנה אצלנו אין זה ספק כלל, כי מה שחשב רבי אליהו בהיותו באמריקה אודות הבחור, הועילה לו לקבל על עצמו את המשך הקבלה כאן בארץ ישראל.

ועוד מעשה שאירע עם המשגיח רבי אליהו זצ"ל: בחור אחד, שהיה נגוע בקריאת עיתונים, סבל מאד משטפי דם מהאף. הוא הלך מרופא לרופא, נטל תרופות רבות, אך ללא הועיל. עד שהוא ביקר אצל פרופסור גדול שקבע שיש צורך בנייתוח, והוחלט שהניתוח יבוצע בבית החולים "הדסה" שבירושלים.

ביום הניתוח נכנס הבחור להיפרד מרבי אליהו. הרים המשגיח את קולו ואמר בתוקף: "אם אינך מקבל על עצמך כחוק ולא יעבור, שיותר לא תקרא בעיתונים, אז חבל על הנסיעה ועל הניתוח!".

הבחור נבהל, וקיבל על עצמו בהבטחה גמורה שלא יקרא יותר בעיתונים. אז אמר לו ר' אליהו: "עכשיו, בא ואלמדך כשמתפללים אין צריך להתפלל. רפאנו ה' ונרפא",

והדגיש את ה', כלומר: רפאנו ה' - השם הוא המרפא והוא רופאינו. הושיענו כשאתה מושיע אז "ונושעה" - יש ישועה וכו', ופטרו וברכו לשלום. הניתוח הצליח והבחור הבריא לחלוטין. כעבור מספר שנים, אירע מאורע מעניין. הבחור לא יכל להתגבר מלהציץ בעיתון. הוא לקח עיתון וקרא, אך תיכף כשהתחיל לקרוא, קיבל שטף דם נורא שלא יכלו לעצרו! רצו בבהלה לרבי אליהו לאפיאן, אך ר' אליהו לא רצה אפילו לשמוע מהענין. רק אחרי שהבחור קיבל על עצמו, שיהיה מה שיהיה, הוא לא יקרא יותר בעיתונים, אז ברכו ר' אליהו ויותר לא ידע ולא יודע הנ"ל מבעיה כלשהי.

חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

מחמת ההרגל

הדיבור והמידות צריכות הרגל רב, וההרגל על כל דבר - שלטון. וכאשר נתבונן היטב, נמצא שסיבת פירצת העון המור של לשון הרע הוא, מפני שכל אחד הורגל מנערותו לדבר מה שהוא רוצה באין מוחה, ואינו מעלה בדעתו, שיש חשש איסור בדבר. (חפץ חיים)

1. מה החילוק בין "טוב" ל"ישר"?
2. מנין דרשו חז"ל שיש לחקור את העדים בשבע הקירות?

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חגיגה פינטו שליט"א

מן האוצר

לא לשכוח את בני התורה

היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר". אשריהם של אלו התומכים בעמלי התורה, ומסייעים בידם ונותנים להם את היכולת להמשיך ולהגות בתורה מבלי דאגות של פרנסה. הנה "ישיבת בין הזמנים" באשדוד מונה מאות אברכים ובחורי ישיבה יקרים כן ירבו, וכל זאת על ידי תרומתו הנדיבה של יהודי יקר מאוד, איש עסקים מסועפים.

ועל אף שמצבו הכלכלי נקלע לקשיים והוא אינו בכי טוב, בכל זאת איוותה נפשו לתמוך ולסייע בסכום גדול מאוד בהחזקת התורה. בואו וראו מה הייתה ישועת ה' עימו והשגחתו הפרטית עליו. בזמן שבו התחייב להחזיק את "ישיבת בין הזמנים" (זמן קיץ התש"ע), הוא פנה אלי וסיפר במר ליבו כי עקב הגשת הדוחות לבורסה לניירות הערך על עסקיו המסועפים, יש חשש שמא דבר קריסתו הכלכלית יגיע לאוזניה של העיתונות, והם יפיצו זאת הלאה וכמובן שהדבר יגרם להאיץ את צניחת מנייתו, וכל רכושו עלול לרדת לטמיון רח"ל. והוא לא ידע את נפשו מרוב צער וביקש ממני ברכה לישועה. אמרתי לו - הינך תומך בלומדי תורה, וגדולה זכות המצווה הזו להגן עליך. לכן אל דאגה - בטח בשם ה' וישועתך קרובה לבוא. ברכתי אותו בזכות אבותי הקדושים זיע"א, שהקב"ה ירחיק ממנו כל משטין ומקטרג.

ואכן בחסדי שמים סייע הקב"ה בידו, ובאורח פלא אף עיתונאי לא הגיע לסקר את דוחותיו, וכך נשתקע הדבר ונשתכח מעין כל. ללמדנו שגדולה זכותו של המחזיק בשבט לוי, שהם אלו בני העלייה העמלים בתורה הקדושה והוגים בה.

השמר לך פן תעזב
את הלוי כל ימיך על
אדמתך" (דברים יב. יט)

יש בנותן טעם להסביר את פשר הסמיכות בין מצוות

החזקת הלוי לבין פרשת מעשר

שני. כידוע שבט הלוי הוא הסמל לבן

תורה, הוא התלמיד חכם הנושא את דגל התורה הקדושה על שכמו. וכמו שכותב הרמב"ם (הלכות שמיטה ויובל פרק י"ג הלכה י"ב) שבט לוי הובדל לעבוד את ה' ולשרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים שנאמר "וירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל".

וציוותה התורה לאדם שבשעה שהוא שמח ומאושר ברכושו הרב, והוא אוכל ושותה ומתענג באכילת מעשר שני אל לו להתגאות ולשכוח את ה' ולחשוב כך בסכלותו שהכל שייך לו, אלא מוטלת עליו החובה להחזיק את הלוי האוחז בדגל התורה ולתמוך בתלמידי החכמים. שעל ידי זה מתגדל ומתקדש שמו של הקב"ה בעולם, כי סייע ביד התלמיד חכם להמשיך ולשבת באהלה של תורה ולשקוד על דלתותיה ללא דאגות של פרנסה ומחיה.

והחזקת הלוי - זוהי ההודאה החשובה ביותר להקב"ה על כל הטובה והברכה שהעניק לו הקב"ה בפרי תבואתו. וכבר אמר הכתוב (משלי ג' י"ח) "עץ חיים

מן המעיין

אור הזוהר

"ושמחת בהג"ך" (טז. יד)

פתח רבי שמעון ואמר; כל מי ששמח במועדים ואינו נותן חלקו להקב"ה, רע העין - השטן, שונא אותו ומקטרג עליו ומסלק אותו מהעולם וכמה צרות על צרות מסבב לו.

חלקו של הקב"ה הוא לשמח את העניים

כפי מה שיכול לעשות, לפי שבימים אלה הקב"ה בא לראות את הכלים השבורים שלו ונכנס אליהם ורואה שאין להם במה לשמוח ובוכה עליהם ועולה למעלה להחריב את העולם. באים בני הישיבה לפניו ואומרים;

רבון העולמים!

רחום וחנון נקראת. יתגלגלו רחמיך על בניך.

אומר להם; הלא את העולם לא בראתי אלא על חסד שנאמר 'כי אמרתי עולם חסד יבנה', והעולם מתקיים על חסד.

אומרים לפניו מלאכים העליונים; רבון העולמים! הלא רק פלוני הוא שאוכל ושותה והיה יכול לעשות טוב עם העניים ולא נתן להם כלום. אז בא המקטרג ומבקש רשות, ורודף אחרי אותו אדם.

(בראשית י.)

"אך כאשר יאכל את הצבי". (יב. כב)

רמז נפלא מצא החוזה מלובלין זיע"א, בהזכרת שמו של הצבי - ללמדנו שאף שהתירה לנו התורה אכילת בשר תאוה,

מכל מקום עלינו לזכור 'כאשר יאכל את הצבי' - כשם שנאמר על הצבי "בשעה שהוא ישן, עינו אחת פתוחה ועינו אחת קמוצה" (שיר השירים רבה. פרק ח). כך בדיוק כאשר האדם אוכל בשר תאוה, עליו לשמור שעינו אחת תהיה פקוחה להתבונן לבל יסחף אחר תאוותו.

"עשר תעשר את כל תבואת זרעך" (יד. כב)

הנה הנגינה על תיבת "תעשר" - הוא זקף קטן.

ויש בכך, לדעתו של הגאון רבי אליהו מוילנא לרמז למאמר רבותינו "עשר בשביל שתתעשר".

ולכן בא הטעם זקף קטן, לרמז על זקיפת המדרגה מקטנות לגדלות.

"די מוזסרו אשר יחסר לו". (טו. ח)

לפירושו של רש"י שדייק, אף סוס לרכב עליו ועבד לרוץ לפניו, העיר מרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א, בספרו "אילת השחר": כי הנה זה ענין של כבוד ולא מחסור בממון.

ומשמע דנכלל במצוה זו גם לכבד אם זה חסר לו.

ומספרים על מרן החזון איש זצ"ל, שלויה אדם שהגיע אליו עד חוץ לביתו, אע"פ שלא היה ראוי לכך. ואמר ש"זה" חסר לו.

יריעה מיוחדת
לרגל יומא
דהילולא של
הגאון הצדיק
המלובן רבי משה
אהרן פינטו זיע"א

לקראת יום ההילולא המתקרב

של מרן רבי משה אהרן פינטו זיע"א,

אביו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, נאיר כאן כמה פנינים ומרגליות טובות מאוצר מידותיו והנהגותיו של הצדיק. והפעם מתוך אוצר שיחותיו של מו"ר שליט"א שבהם הוא זיכה אותנו והאיר את עינינו באור תורתו ומידותיו הנשגבות של אביו הדגול זיע"א. כבר משחר טל ילדותו של הגאון הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זיע"א, בנו חביבו של הצדיק הקדוש רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, נהג במנהגי קדושה ופרישות, כפי שזכה לראות ולינק בבית אביו הקדוש.

מידת הענוה והצניעות, היו כנזר לעטרת המידות שבהם זכה להתפאר, לבד ממעלת היחוס המפואר שהאיר כמרגלית בוהקת בכתר משפחת פינטו רמת המעלה והיחס. כבן אחר בן, דור אחר דור לאנשי אמונה, חסידים קדושים וטהורים, המלומדים בפלאות וניסים, אשר האירו את דורם באור התורה והקדושה. הנה כך מספר מו"ר שליט"א: "התבוננתי בשטר הכתובה של אדוני אבי רבינו משה אהרן פינטו זיע"א, ומבין השורות רואים עד כמה ידע להסתיר את גדולתו,

אף תואר "הרב" אין שם רק "החכם השלם". ורבינו חיים פינטו זיע"א נתעטר שם בתואר "החכם מזכה הרבים" ותו לא... הם כל כך השפילו את עצמם עד שאף הקרובים אליהם ביותר לא הכירו בגדולתם, כי תמיד הצניעו את מעלותיהם ולעולם לא התגאו על זולתם וזוהי הדרך להשגת האחדות בין איש לרעהו". מידה נוספת חשובה שבה התעטר הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, היתה מידת השתיקה, זו שספרי המוסר מלאים בשבח השתיקה שהיא "יפה לחכמים". "וזו הייתה גדולתו של אבי מורי הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א,

אשר היה מוחזק בעיני הכל לצדיק חסיד ועניו ומקובל גדול, ואף על פי שלא מצאנו ולא ראינו שום חיבור שחיבר או ספר שכתב הן בפשט והן בסוד - מכל מקום העריכו והעריצו אותו וממרחקים באו לבקש ממנו ברכה עצה ותושיה. והסיבה היא כיון שאבא ע"ה היה מרבה בשתיקה ושומר לפיו מחסום ואפילו איתנו, בניו, לא היה מרבה לדבר וכל שכן עם אחרים. וכששאלנו אותו 'מדוע אבא לא יוצא מעט החוצה?' היה אומר לנו 'אם אני אצא לחוץ, אזי ידברו איתי כל מיני דברים ו'ברב דברים לא יחדל פשע' (משלי י' ט) ולכן אני מעדיף להשאיר בביתי'. זהו כוחה של מילה.

ופעמים שאדם במילה אחת יכול לבנות או להרוס. פעם פנה אלי ראש ישיבה מפורסם וביקש ממני להגיד בפני עשיר פלוני מילה טובה על הישיבה שלו, ודי לו שאגיד שהישיבה טובה בלבד. ובאמת כך עשיתי. ולאחר זמן מה התקשר אלי אותו ראש ישיבה, והודה לי מאוד ואמר שהפעם אותו עשיר תרם לישיבתו פי כמה וכמה שהוא רגיל לתרום לו...

המטרה: קידוש שם שמים

רבים שואלים את מו"ר שליט"א: כיצד זכה אבא זיע"א למידות יקרות אלו? התשובה היא כי ידע שכל ענייני העולם הזה הינם הבל וריק ולכן גיננוי כבוד ותהילה לא דברו אל ליבו כלל, והוא לא הלך שבי אחריהם וכל מטרתו בחיים הייתה רק לימוד תורה וקיום המצוות, וכל מאווי ורצונותיו היו לקדש את שם ה' יתברך בעולם. לכן זכה הוא להתגבר על יצרו, וזהירותו בכבוד הזולת הייתה מופלגת.

הנה רבים מאלו שהכירו את רבינו חיים פינטו זיע"א, סיפרו שהיו פעמים שפחדו להסתכל ולהביט בפניו מעוצמת האור שהיה מאיר עליו. וכך סיפרה מרת אימי שתחי' על אדוני אבי זיע"א כי הרבה פעמים ראו אש בתוך החדר שלו ומתוך חשש לדליקה - נכנסו מיד אל החדר ולפתע לא ראו מאומה... ובוודאי שהייתה זו אש רוחנית גדולה אשר מכח תורתם וקדושתם של אבותינו הקדושים זיע"א שהיו דבקים בהקב"ה, זכו לאש התורה אשר הייתה מאירה בתוכם, לכן אור השכינה היה מאיר בפניהם. ולדרגה גדולה זו זכו והגיעו עם ישראל בהיותם חונים סביב למשכן העדות, ולכן לא פחדו ולא יראו מאש השכינה שהייתה שוכנת במשכן בקרבם.

רצון יראיו יעשה

הבה ונראה כיצד הקב"ה מוכן בחפץ לב לעשות את רצון הצדיק ההולך בדרכיו ומקיים את רצונו בלבב שלם. לפני זמן מה השתתפתי בשמחת יום הולדת אשר ערכו בני משפחה אחת לאשה מבוגרת מאוד, לבית משפחת פינחס אביטאן שיחיו מפריז, והנה הבת שלה גב' לאה שתחי', סיפרה לי כי בהיותה בגיל ט"ז שנה הציעו לה הוריה להינשא לאדם מבוגר ממנה בהרבה, ועד כמה שניסתה היא להניא אותם מהצעה זו - לא עלה הדבר בידה ודבריה נפלו על אוזניים ערלות. צער רב היה בליבה על כך ובצר לה פנתה לעבר ביתו של אבא הצדיק כ"ק רבי משה אהרן פינטו זיע"א וסיפרה לו את אשר על ליבה. אמר לה אבא "הנה לפניך כוסות של נרות עם שמן אשר רגיל אני להדליק לכבוד הצדיקים והיה אם תצביעי על הכוס של סבי הקדוש רבנו חיים פינטו זיע"א - דעי לך שישועתך תצמח במהרה". והיא אשר אמונת חכמים הייתה כה מושרשת בליבה, החוותה באצבעה על כוס כלשהי ואכן היה זה כוס נר תמיד של רבנו חיים פינטו זיע"א... מיד אמר לה אבא לך לחיים טובים ולשלום וכבר היום תראי ישועות ובקרוב תזכי לשידוך אחר כשר והגון.

והיא מספרת כי רק דרכו רגליה על מפתן הדלת וכבר אביה ואמה עמדו ניצבים לעומתה ולתדהמתה אמרו לה "הגענו למסקנה כי אכן הבחור מבוגר ממך בשנים רבות וכדאי לבטל את השידוך. הביאי את הנומים והטבעות ונחזיר לך".

דברי אבא זיע"א אכן התקיימו במלואם, ולאחר זמן היא נישאה בשעה טובה לבחור הגון מפריז. לאחר תקופה הרתה האשה וביושבה על משבר הלידה היו היא והוולד נתונים בסכנת חיים רח"ל. בעלה שראה שהמצב מחמיר ניגש מיד לאבא זיע"א, וסיפר לו על מצבה הקשה. אבא זיע"א כיסה את פניו ולאחר מכן נענה ואמר לו: "אני מבטיח לך שאשתך תהיה בריאה ושלמה ולא יאונה לה כל רע ובעזרת ה' יתברך אני ערב בדבר, אולם לגבי הוולד שיחיה

המשך זכרו תורת משה

אני יכול להבטיחך כי אני מרגיש שהוא יסתלק לבית עולמו". וכך אכן היה הוולד שבק חיים ונפטר אולם חיי האשה ניצלו לאורך ימים ושנות חיים טובים, עד כאן שמעתי המעשה מפיה של גב' לאה בן סימון שתחיי'.
ולכאורה מדוע זכו הצדיקים הללו שהקב"ה יעשה בקשתם בבחינת "רצון יראיו יעשה"? והתשובה היא מפני שהם זרזים בעבודת ה' ומוסרים נפשם למען התורה הקדושה ומפקירים את גופם ונפשם וממונם לכבוד ה' יתברך, ואינם נותנים ליבם לחסרון כיס שנעשה להם בעקבות קיום המצוות.
כי הזריזות בקיום המצוות מוכיחה על כך שהאדם שש ושמח לעשות את רצון קונו ומצפה הוא בכיליון עינים לשרת בכל עת ובכל זמן את בוראו, ככל אשר יושת עליו. ולאדם שכזה הקב"ה משיב אהבה בכפלים ואף שומע לקולו וממלא אחר חפצו ורצונו.
כזה הוא הסיפור שסיפר לי אחד האברכים על אביו ע"ה, שפעם אחת הוא

ניגש אל הקודש לקבל ברכה וישועה מאדוני אבי מורי רבינו משה אהרון פינטו זיע"א. אבא ענה לו שלא כדרכו ואמר "תן לי צדקה ואברך אותך".
"אין לי כסף באמתחתי" - ענה לו הלה. מיד אמר לו אבא זיע"א "ידעתי בני ידעתי שאין לך כסף, אם כן צא לחוץ ובדרך תראה מעטפה שיש בה כסף לרוב והרי היא שלך". אותו יהודי בתמימות ובאמונה שלמה יצא מן הבית ללא שאלות מיותרות, ובדרכו אכן מצא מעטפה מלאה בשטרות ובא בחזרה אל אבא ע"ה, וכ"ק זיע"א ברך אותו.
זוהי אמונה שלמה וחזקה בהקב"ה כי אם הלה היה תמה ושואל את כ"ק אבא זיע"א היכן לפנות כדי למצוא את המעטפה, הרי שאלה שכזו זהו כבר חסרון ופגם באמונה. אבל הוא כששמע את הדברים יוצאים מפי אבא כל כך האמין בהם עד שכביכול ראה כבר את המעטפה מונחת לנגד עיניו, לכן לא שאל מאומה ויצא מיד לחפש את המעטפה. נמצא שיש דרגות במעלות האדם וצריך תמיד להתקרב עוד ועוד עד שיגיע לשלמות המעשים.

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

ראש חודש אלול יהיה

השבת מברכין בקהילות ישראל את חודש אלול הממושמש ובא עלינו לטובה. שבת זו התאפיינה בימים עברו ברגשי חלחלה מאימת יום הדין הקרב ובא. כל יחד וכל קהילה, ערכו חשבון נפש נוקב בשאלה; האם אנחנו מוכנים

למשפט? הראשון לציון הגאון רבי שלמה משה עמאר שליט"א, סיפר ששמע מהג"ר צבי הירש ברוידא זצ"ל, אב"ד פתח תקוה, שאביו הגה"צ ר' אברהם זצ"ל סיפר לו, שהוא עוד זוכר בילדותו כיצד בשבת מברכים החודש דאלול, כבר ידעו מראש שצריך להכין עזרה ראשונה עבור רבינו ישראל סלנטר זצ"ל, שהיה מתעלף בשומעו שמכריזים על בא ראש חודש אלול. בכמה קהילות המנהג הוא שברכת החודש נאמרת על ידי החזן בניגון של הימים הנוראים, ניגון המשרה אוריה נוגה רצינית ומעורר לתשובה. כזו היתה תגובתם של אנשי אמת, אלו שמכירים במעשיהם ויודעים כי על כל נעלם יביא הא-להים במשפט. על החפץ חיים מסופר, שבשבת זו כאשר התחיל החזן לומר את המילים: "ראש חודש אלול יהיה ביום" ... הזדעזעו רבינו החפץ חיים זיע"א, כל גופו רתע ונתפרץ בבכי גדול, עד שאימה ופחד נפלו על כל קהל המתפללים. וכך גם סיפר הג"ר יוסף סלנטר זצ"ל, שבבחרותו התפלל בשבת מברכים חודש אלול בביהכ"נ בירושלים, שם התפלל הג"ר יצחק בלאזר זצ"ל. ומכיון שידעו שהג"ר איצ"ל דרכו להסתגר באלול, ביקשו ממנו שיהיה שליח ציבור בברכת החודש. וכשהזכיר את המילים "ראש חודש אלול", געה בבכי ממושך, עד שכל הקהל נמשך אחריו בבכי. ואמר על זה רבי יוסף סלנטר זצ"ל, שזכרון השבת מברכין הזה גרם אצלו חרדת אלול לכל ימי חייו. כזה הוא התיאור שהותיר התייר המפורסם רבי יעקב ספיר זצ"ל, בספרו "אבן ספיר",

וכך הוא כותב: בשבת קודש מברכים ראש חודש אלול, המנהג פה צנעא, אשר הרב ובית דינו מסבבים על כל הבתי כנסיות, בבוקר עת התפלה, ובידם אגרת תוכחת מוסר ואזהרות והתעוררות לימים הנוראים האלה, וקוראים בו בכל בתי הכנסת לעורר העם לתשובה. גם אני סבבתי עמהם כי יקר בעיני המנהג הזה, ולא יכולנו בבוקר לסבב על כל העשרים בתי כנסיות, גם כי יאריכו בתפלת השבת, מאז טרם עלות השחר היום וגמרנו במנחה.
כשהגענו לתפלת מוסף בביהכ"נ של המקובל מארי יחיא הכהן, והקהל ביקש שאגש להיות הש"ץ. נענית לבקשתם, ואמרת גם אני בשברון לבי, כי הגעתי בחזרת הש"ץ להבקשה: "יה"ר שתעלנו בשמחה לארצנו ותיטענו בגבולנו", נפתחו קירות לבבי, ולא יכולתי להתאפק מבכי, ואקרא בכל כחי, עד נסתם מוצא שפתי. וכל העדה בהמיית ענות ורוחם ושברון לבם, הורידו כנחל דמעה, והיה לנו השבת ליום הכיפורים.

רק הסוסים אדישים

את המשל הבא, נוהג היה לספר המגיד הירושלמי הגר"ש שבדרון זצ"ל, בשם רבי חיים מברסק זצ"ל: משכבר הימים כאשר סוחר קנה מלאי סחורות, וביקש להבריש עמו את הגבול, היה שוכר את שירותיו של עגלון המכיר את המשעולים הפתלתולים ודרכי ההברחה. החל מאותו רגע היה הסוחר ירא וחרד: מי יודע מה יהיה, מי יודע האם יצליח לעבור את הגבול בשלום, האם לא יתפס בכך ואז סחורתו תוחרם, השקעתו תעלה בתוהו והוא עצמו יושלך לכלא. הסוחר היה מתוח ונרעש, אבל העגלון היה רגוע ושלו, שכן רגיל היה בגניבת הגבול, וכן בית במשעוליו. אבל ביום שבו יצאו לדרך היה גם העגלון מתוח וחרד, מביט לצדדים בחשש וחדש, פקעת עצבים, קשוב לכל רחש ורעש, ורועד מכל תזוזה ותכונה חשודה. אם יתפסו אותו, יחרימו את סוסיו ואת עגלתו ויעמידוהו למשפט! רק הסוסים נשארים אדישים ושלוים, גם כשהם חוצים את הגבול... והנמשל, אמר רבי חיים מברסק זצ"ל: יש הרועדים החל מראש חודש, משכימים קום לסליחות, ומבקשים על נפשם ביודעם כמה הרבה מוטל על כף המאזנים, החיים השלוחה הבריאות הפרנסה - הכל! אבל גם האדישים - אוהזם חיל ורעדה ביום חציית הגבול, בראש השנה עצמו. רק הסוסים אדישים בעליל, וכל מעיינים נתון לאבוס - בארוחת החג.